

توصیف برخی فرایندهای واژواجی در گویش سبزوار

اعظم استاجی*
استادیار دانشگاه فردوسی

چکیده

شهرستان سبزوار، یکی از شهرستان‌های استان خراسان رضوی است که در ۲۲۸ کیلومتری جنوب غرب مشهد قرار گرفته و با استان سمنان و شهرستان‌های بجنورد، اسفراین، نیشابور و کاشمر همسایه است. ارتفاع آن از سطح دریا ۹۴۰ متر است، دارای ۳۶ درجه و ۱۳ دقیقه عرض شمالی و ۵۷ درجه و ۴۰ دقیقه طول شرقی است.

نوشتۀ حاضر به بررسی و توصیف اجمالی برخی فرایندهای واژ- واجی و ساختوازی گویش سبزواری می‌پردازد و از این رهگذر نشان می‌دهد که چگونه در این گویش سطح ساخت‌واژه با سطح واجی در تعامل قرار می‌گیرد؛ به این معنا که اعمال یک قاعده ساختوازی، اعمال یک قاعده واجی را به دنبال دارد. همچنین بر اساس یافته‌های این پژوهش، می‌توان گفت که در جریان فرایندهای اشتقاقی یا در روند ساخت‌واژه‌های مرکب در این گویش، تغییر واژه پایه دیده می‌شود. لازم به توضیح است که در توصیف ساخت این گویش، از دانش زبانی خود به عنوان گویشوران گونه و در جمع‌آوری واژه‌های کم‌کاربردتر این گویش، از هم‌فکری با دیگر گویشوران سبزواری بهره برده‌ام.

واژگان کلیدی: گویش، سبزوار، فرایندهای واژ- واجی و ساختوازی.